

Lisää ansaitsemisen mahdollisuuksia

Sosiaalisen osallisuuden edistämisen koordinaatiohanke – Sokra

Marko Nousiainen & Anna Keto-Tokoi

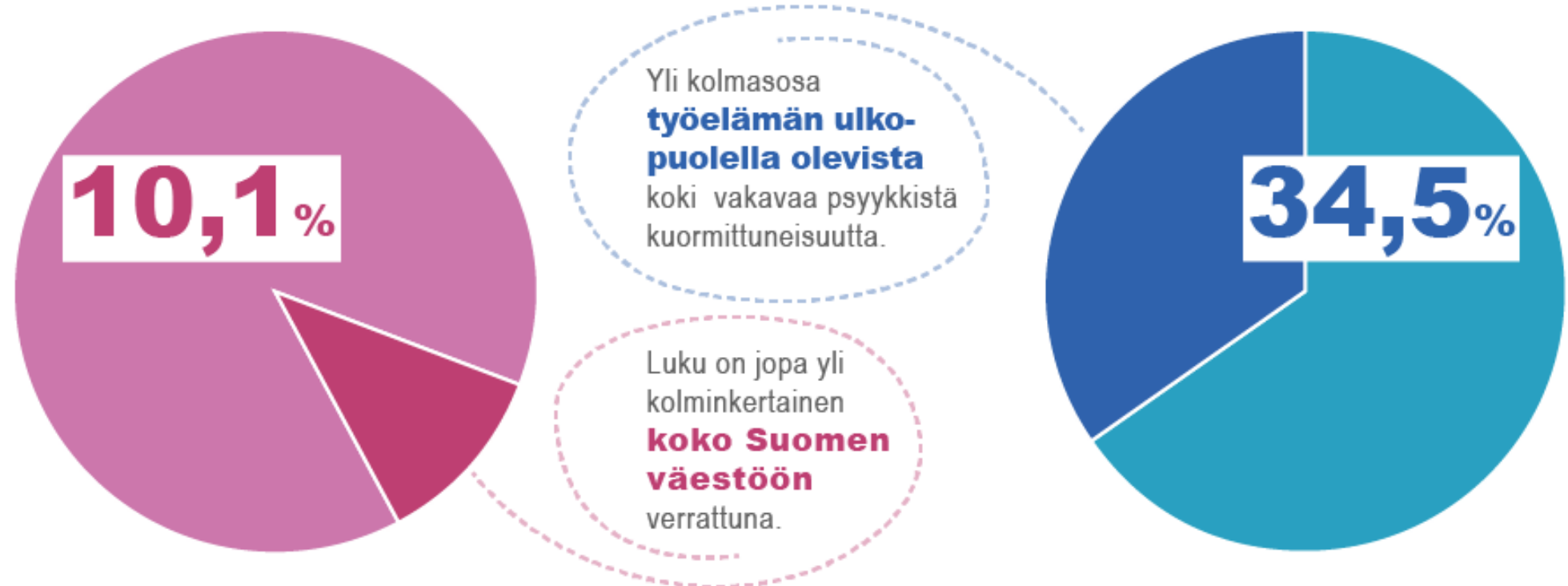

Osallisuuden edistäminen ja köyhyyden torjunta (Euroopan sosiaalirahaston toimintalinja 5)

- Kehittämishankkeita, jota edistävät ihmisten osallisuutta ja polkuja työelämään ja koulutukseen.
- Menossa eri puolilla maata kolmisensataa kehittämishanketta.
- Toteuttajina kuntia, kansalaisjärjestöjä ja oppilaitoksia
- Monissa kehittämishankkeissa on päätoteuttajan lisäksi osatoteuttajia.
- Sokra koordinaatio tukee kehittämishankkeiden toimintaa: koordinoi, tuottaa uutta tutkittua tietoa osallisuudesta, kerää ja arvio osallisuutta edistäviä toimintamalleja eli palasia.

TYÖELÄMÄN ULKOPUOLELLA OLEVILLA

vakava psyykinen kuormittuneisuus on jopa kolme kertaa yleisempää kuin koko väestössä

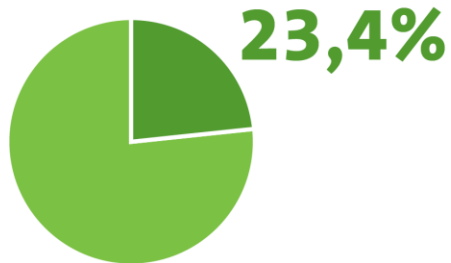

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

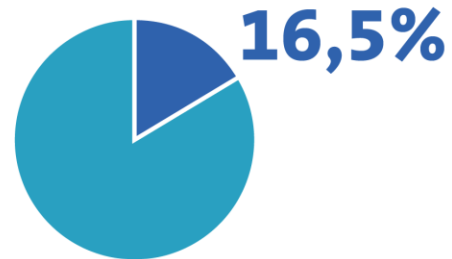
Lähde: THL 2018

Työelämän ulkopuolella olevista moni tuntee itsensä yksinäiseksi

23,4 % tunsi itsensä jatkuvasti tai melko usein yksinäiseksi. Koko väestöön verrattuna osuus on **jopa kolminkertainen**.

Tuntee itsensä yksinäiseksi jatkuvasti tai melko usein

Ei yhtään läheistä ystävää

TERVEYDEN JA HYVINVOINNIN LAITOS

Lähde: THL 2018

Lisää ansaitsemisen mahdollisuuksia työelämän ulkopuolella oleville

- Tulojen niukkuus aiheuttaa osattomuuden kokemusta, ja joskus tulojen pienikin nousu voi parantaa kokemusta osallisuudesta
- Työelämän ulkopuolella olevien tulisi voida hankkia lisäänsioita osa-aikaisilla töillä
- Työn epävarmuuden lisäksi keikkatöihin ja mikroyrittäjyyteen liittyy myös uhka sosiaaliturvan ja toimeentulon katkoksista

Lue lisää verkosta:

[Thl.fi/Sokra](https://thl.fi/Sokra) > Osallisuuden edistämisen mallit > [Lisää ansaitsemisen mahdollisuuksia työttömille ja muille työelämän ulkopuolella oleville](#)

Sosiaaliturvaan liittyviä riskejä ja mahdollisuuksia

- Riskejä

- Soviteltu päiväraha: Lisätulot voivat aiheuttaa toimeentulon katkon sinä aikana, kun päätöstä sovitellusta päivärahasta valmistellaan
- Lisätulot pienentävät usein toimeentulotukea. Jos keikkatöitä tiedossa usein, siirtyminen toimeentulotuelta työmarkkinatuella kannattavaa
- Lisätulot voivat vaikuttaa myös ulosottoon
- Laskutuspalvelun käyttäjä voidaan tulkita yrittäjäksi, uhka sosiaaliturvan katkeamisesta neljän kuukauden yrittäjyyden kokeilujakson jälkeen

- Mahdollisuuksia

- Työmarkkinatuella saa ansaita 300 euroa kuukaudessa tuen pienenemättä
- Työkyvyttömyyseläkkeellä tai kuntoutumistuella voi ansaita ennen veroja 737 euroa
- Kotihoidon tukea saavan tulot eivät vaikuta hoitorahaan, perheen tulot hoitolisän kohdalla ilmoitettava Kelalle
- Kun osuuskunnassa vähintään seitsemän jäsentä ja osuuskunta toimii työnantajana jäsenilleen, ei jäsentä määritellä yrittäjäksi

Sosiaaliturva

- Sosiaaliturvan kehittäminen joustavammaksi edellyttää lainsäädännön muutoksia
- Työ- ja yrittäjätulojen ja sosiaaliturvan aiempaa parempi yhteensovittaminen kasvattaisi myös verotettavia tuloja, kitkisi harmaata taloutta, mahdollistaisi yleishyödyllisten töiden tekemistä ja voisi tuottaa säästöä sote-menoihin
- Vaikeaselkoisia sääntöjä voi selkiyttää yhteistyöllä eri toimijoiden kesken, esimerkiksi Ylöjärvellä sovittiin tukiasiat TE-toimiston kanssa etukäteen
- Tärkeää selvittää riskit etukäteen (esim. laskurien avulla), ennustettavuus

Työllistäminen paikallisesti

- Kunnat: Julkisten hankintojen kriteeriksi työllistäminen
- Rahoitusmallien yhdistely: Palkkatuki, tuotto myytävistä tuotteista tai palveluista, työllistämisen kuntalisä, EU:n rakennerahastot erit. kansalaistoimijalähtöinen kaupunkikehittäminen ja LEADER, tuki hankkeistukseen
- Työllistäminen mahdollista yhdistää myös osallistuvaan budjettiin, Laavu-hanke Pudasjärvellä
- Työllistymistä edistävä raati tai neuvosto, työttömyyttä kokeneiden vaikuttamis- ja kehittämisryhmä

Työllistäminen paikallisesti

- Kokemusosaamisen hyödyntäminen osana palvelujen kehittämistä: Koulutetulle kokemusasiantuntijalle maksetaan korvaus työstä
 - Kokemusasiantuntijan toimi ja tehtävänkuvat, AKU-hanke, Vantaa
 - Kokemusasiantuntijoiden välitystoiminta, Kokemus kohottaa -hanke, Lappi
- Kunta voi tukea osuuskuntia ja järjestöjä: Tuki ja neuvonta perustamiseen ja pyörittämiseen, tilat, ym.
- Osuuskunnat mahdollistavat osa-työkykyisten ja maahanmuuttajien työllistämistä
 - Työtä ja toivoa -osuuskunta työllistää maahanmuuttajia, asiakkaat osakkaina, töitä jaetaan Keikkapoolin kautta
 - Osallisuutta osuuskunnista -hankkeessa kehitettiin tuettua osuuskuntatyötä osatyökykyisten työllistymiseen; yhteisöllisiä ja sosiaalisia sekä jäsenten hyvinvointiin liittyviä tavoitteita

Toimintamalli: Osuuskunta työllistää osatyökykyisiä

Mahdollistaa osallisuuden työyhteisössä

Osuuskunnan jäsenten yhtäläinen päätösvalta

Mahdollistaa työllistymisen omien voimavarojen mukaan

Työ näkyviin oman viiteryhmän ulkopuolelle

Yhteistoiminnallisuus

Lisää luottamusta omaan osaamiseen

Osuuskunnan jäsenet määrittävät itse työtään

Palveluja (paikallisessa) yhteisössä

Työllistäminen paikallisesti

Työssä ja työllistymisessä ei ole kysymys vain rahasta

- Onnistumisia osuuskunnissa (Youtube)
<https://www.youtube.com/watch?v=HJN5zGzQugg&feature=youtu.be&t=278>
- Kyläyhdistyksen suojissa työllistytään ryhmänä (Youtube)
<https://youtu.be/0byiDMSiFwc>

Mitä ajatuksia
”Lisää ansaitsemisen
mahdollisuuksia” -
kokonaisuus herätti?

- Keskustele vieruskaverin kanssa muutaman minuutin ajan
- Jaetaan yhdessä kokemuksia

MARKO NOUSIAINEN
arviointitutkija
etunimi.sukunimi@thl.fi
029 524 7225

ANNA KETO-TOKOI
projektipäällikkö
etunimi.sukunimi@thl.fi
029 524 7074

SOSIAALISEN OSALLISUUDEN EDISTÄMISEN KOORDINAATIOHANKE – SOKRA | [THL.FI/SOKRA](https://thl.fi/sokra)

